

Crna Gora

DEцениЈА
ОБНОВЕ
НЕЗАВИСНОСТИ
МИЛИЈАДИ ГОДИНА
ОДРЕЖНОСТИ
2016

Da je vječna Crna Gora

MINISTARSTVO FINANSIJA

Broj: 02-03-13475/1

Podgorica, 23. septembar 2016. godine

MINISTARSTVO EKONOMIJE - n/r ministra, g-dina Vladimira Kavarića -

Poštovani gospodine Kavariću,

Povodom *dokumenta-Savjet za preduzetničko učenje, sa Akcionim planom za 2016. godinu*, Ministarstvo finansija daje sljedeće

MIŠLJENJE

Na dostavljeni tekst dokumenta-Savjet za preduzetničko učenje i pripremljeni Izvještaj o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Uvidom u dostavljeni tekst i Izvještaj o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa, u dijelu procjene fiskalnog uticaja, za implementaciju aktivnosti definisanih godišnjim planom rada Savjeta za 2016. godinu nije neophodno izdvajanje budžetskih sredstava, već će se ista definisati Akcionim planom za 2017. godinu od strane institucija koje učestvuju u implementaciji pojedinačnih aktivnosti.

Shodno navedenom, Ministarstvo finansija daje saglasnost na dokument-Savjet za *preduzetničko učenje, sa Akcionim planom za 2016. godinu*.

S poštovanjem,

MINISTAR
mr Raško Konjević

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA	Ministarstvo ekonomije-Direkcija za razvoj malih i srednjih preduzeća
-------------------	---

NAZIV PROPISA	Savjet za preduzetničko učenje
---------------	--------------------------------

1. Definisane probleme

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

-Ovim dokumentom Vladi Crne Gore predlaže se **formiranje novog Savjeta za preduzetničko učenje (unaprijeđeni model rada postojećeg Nacionalnog partnerstva za preduzetničko učenje)** koji će doprinjeti ostvarenju opštih ciljeva definisanih kroz Strategiju za cjeloživotno preduzetničko učenje 2015-2019. Navedena promjena neophodna je kako bi se utemeljila nova epoha rada u ovoj oblasti programske politike i ostvario konkretan uticaj na baznom nivou, kroz nove i sveobuhvatne napore na podsticanju razvoja svijesti i angažmana po pitanju preduzetničkog učenja na svim nivoima obrazovanja, i pružanja podrške mjerama i aktivnostima iz Strategije.

Na nacionalnom nivou, podrška Vlade Crne Gore Savjetu za preduzetničko učenje pruža mogućnost da Crna Gora bude prepoznata kao prva evropska zemlja sa pristupom preduzetničkom učenju u potpunosti integrisanim u sve oblasti sistema obrazovanja. Ove konstatacije potkrijepljuju i rezultati iz nedavnog objavljenog SBA izvještaja za 2015.godinu (Akta o malim preduzećima) prema kojima je Crna Gora postigla napredak, naročito u dijelu politike koja se odnosi na preduzetničko učenje, gdje je ostvarila najbolje rezultate u odnosu na druge zemlje i **postala lider u regionu u ovoj oblasti.** Kako nalazi i preporuke SBA izvještaja čine osnov za sprovođenje daljih aktivnosti na polju promovisanja preduzetništva kao ključne kompetencije, u razmatranje je takođe uzeta preporuka koja se odnosi na jačanje uloge **Nacionalnog partnerstva za preduzetničko učenje**, kao jedno od ključnih polja na koje treba raditi u narednom periodu. Njegova uloga i značaj prepoznati su i kroz sami strateški dokument-Strategiju za cjeloživotno preduzetničko učenje 2015-2019, a naglasak je stavljen na njegovom osnaživanju u pogledu **povećanja njegovih nadležnosti, istaknutijeg profila i veće prepoznatljivosti** a sve sa ciljem da ono postane glavni promoter preduzetničkog učenja u Crnoj Gori.

-Nacionalno partnerstvo za preduzetničko učenje postoji već 8 godina, a njegovi članovi su predstavnici vladinih institucija, biznis asocijacija, univerziteta i NGO sektora. Prvi put je formirano u julu 2008.godine, kada je Vlada Crne Gore usvojila prvu Strategiju za cjeloživotno preduzetničko učenje 2008-2013.

Uspjeh rada ovog partnerstva je uglavnom zavisio od predanosti i entuzijazma njegovih članova, a njegove aktivnosti su se uglavnom svodile na godišnje izvještavanje Vladi Crne Gore o realizovanim aktivnostima Strategije za cjeloživotno preduzetničko učenje, i izradu godišnjih Akcionih planova iste, iako je njegova primarna funkcija bila da postane glavno tijelo u državi koje će se baviti promocijom preduzetničkog učenja na nacionalnom nivou.

Neuspjeh u potpunoj realizaciji aktivnosti od strane Nacionalnog partnerstva za preduzetničko učenje uzrokovan je **nedostatkom finansijskih i ljudskih sredstava a dijelom usled izostanka njegovih formalnih nadležnosti, istaknutijeg profila i veće prepoznatljivosti od strane ključnih akteradonosioca odluka.**

Unaprijeđeni model njegovog rada podrazumjeva širok dijapazon nadležnosti i uloga članova partnerstva koje se ne svode samo na izvještavanje, izradu Akcionih planova, monitoring i evaluaciju Strategije, već na promociju preduzetničkog učenja na svim nivoima obrazovanja, a sve sa ciljem da ovo tijelo postane glavni promoter preduzetničkog učenja u Crnoj Gori.

Dokument je napravljen uz ekspertsku podršku od strane ETF-a (Evropska Trening Fondacija) i saradnju svih članova Partnerstva sastavljenim od predstavnika vladinih institucija, biznis asocijacija, univerziteta i nevladinog sektora tako da bi "status quo" rezultirao udaljavanjem od precizno definisanih ciljeva Strategije, i preporuka SBA izvještaja što bi se negativno odrazilo na razvoj ključnih preduzetničkih kompetencija, znanja i vještina u cjelokupnom vaspitno-obrazovnom sistemu Crne Gore.

Uz čvršću saradnju, izraženiji profil, više resursa i prvenstveno snažniju podršku od strane ključnih donosioca odluka, članovi novog Savjeta za preduzetničko učenje postaće nacionalni promoteri preduzetničkog učenja u Crnoj Gori, koji će istaći značaj i povećati angažman u oblasti preduzetničkog učenja na nivou cijele države. Na ovaj način otvara se mogućnost da Crna Gora dođe do izražaja i na evropskom nivou u ovoj oblasti, i da služi kao primjer dobre prakse.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

Rad novog Savjeta za preduzetničko učenje zasnivao bi se na tri stuba, koji bi činili okvir djelovanja Savjeta i bili povezani sa ciljevima utvrđenim u **Strategiji za cjeloživotno preduzetničko učenje 2015-2019**. Okvir djelovanja osmišljen je kao sistematski pristup izradi godišnjeg programa rada koji predstavlja godišnji akcioni plan Savjeta za njegovo usmjeravanje u vršenju funkcije nacionalnog promotera preduzetničkog učenja i pružanju podrške sprovođenju strategije. Isti će počivati na tri stuba, sa ukupno sedam prioriternih ciljeva.

STUB 1 Inkorporisanje preduzetničkog učenja u većem stepenu

- I. Razvoj svijesti o preduzetničkom obrazovanju među ključnim grupama interesenata kroz strukturisanu komunikacionu strategiju
- II. Pružanje podrške i praćenje uspješnosti u sprovođenju prioriternih aktivnosti iz strategije

STUB 2 Povećanje kvaliteta preduzetničkog obrazovanja

- III. Prenošenje i promovisanje najbolje prakse na nacionalnom i međunarodnom nivou
- IV. Sprovođenja kvalitetne edukacije nastavnika na svim nivoima

STUB 3 Prikazivanje efekata preduzetničkog obrazovanja

- V. Organizovanje godišnjeg reprezentativnog skupa s visokim publicitetom da bi se predstavili efekti aktivnosti na kojima se radi u okviru strategije i time ostvario uticaj na širu politiku
- VI. Obezbjediavanje okvira za koherentnu evaluaciju aktivnosti od strane partnera
- VII. Redovno izvještavanje o napretku i dostignućima prema vladi, relevantnim akterima, međunarodnim organizacijama i široj javnosti

Ciljevi su takođe usklađeni sa ključnim evropskim strateškim dokumentima u ovoj oblasti: "Evropa 2020", SEE 2020, Strateškim okvirom za obrazovanje i osposobljavanje ("ET 2020"), Akcionim planom EU za preduzetništvo do 2020. godine (EC 2013), Aktom o malim preduzećima (SBA), Torinskim procesom i Kominikeom iz Briža.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- Obrazložiti preferiranu opciju?

Ovim dokumentom sugeriraju se novi Savjeti za preduzetničko učenje koji bi imao okvir i resurse da Crnu Goru učini prepoznatom na međunarodnom planu, podigne nivoe preduzetničkih aktivnosti na nacionalnom planu i ostvari realan uticaj na ishode društvenih i ekonomskih procesa.

Savjet će prvenstveno činiti predstavnici onih institucija/organizacija uključenih u realizaciju Strategije za cjeloživotno preduzetničko učenje 2015-2019, zajedno sa novim članovima koji mogu da pruže dodatna saznanja i doprinos promociji i realizaciji preduzetničkog učenja u Crnoj Gori

Institucije/organizacije koje su ulazile u sastav dosadašnjeg Nacionalnog partnerstva i dalje će biti članovi ovog Savjeta. Institucije/organizacije-novi članovi dobile bi poziv da izaberu po jednog svog predstavnika koji će da ih predstavlja kao član u Savjetu. Isto tako, pozivi za članstvo u Savjetu mogu da se upute i pojedincima, kao što su istaknuti privrednici, predstavnici lokalne zajednice, odnosno preduzetnici. Savjet ne bi imao više od 21 člana.

Savjet za preduzetničko učenje imaće precizno definisane nadležnosti kao jedinstveno tijelo, a isto tako i njegovi pojedinačni članovi. Realizaciju ovih nadležnosti nadgledaće centralni tim i sekretarijat.

Prilikom izrade samog dokumenta uspostavljena je puna saradnja i koordinacija svih članova koji su učestvovali u njegovom kreiranju, uz ekspertsku podršku od strane ETF-a. Praćenjem rezultata realizovanih aktivnosti definisanih Akcionim planom Savjeta imaće se potpuno jasna slika o ulozi ovog Savjeta i razvoju preduzetništva i preduzetničkih kompetencija u vaspitno-obrazovnom sistemu Crne Gore.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

Realizacija aktivnosti definisanih kroz godišnje Akcione planove Savjeta za preduzetničko učenje treba da doprinese prije svega ostarenju opštih ciljeva Strategije za cjeloživotno preduzetničko učenje 2015-2019, a sa druge strane da ovo tijelo postane ključni promoter preduzetničkog učenja na nacionalnom nivou. Ciljne grupe ovog akta spadaju i u okvir obrazovnog sektora i van njega. Ukupna odgovornost za preduzetništvo u obrazovnom sektoru je na ministarstvima i srodnim institucijama na nacionalnom i lokalnom nivou koje treba da stvore okvire za razvoj preduzetničke klime u Crnoj Gori (podsticanjem saradnje institucija formalnog obrazovanja sa privrednom. Sa druge strane, ovaj akt treba da bude od interesa i poslodavcima malih i srednjih preduzeća, čiji je cilj da u svojim preduzećima podstiču kulturu u kojoj se zaposleni, na svim nivoima, ohrabruju na preduzimljivo djelovanje.

Implementacija aktivnosti definisanih kroz godišnji plan rada ovog Savjeta ne iziskuje dodatne troškove za građane i privredu, već naprotiv doprinosi jačanju javno-privatnog partnerstva u implementaciji sprovođenja politike preduzetničkog učenja i uspostavljanju čvrstih veza saradnje između institucija formalnog obrazovanja i privrede, ne izazivajući pri tom nikakva administrativna opterećenja i barijere.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteci finansijske obaveze?

- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- Dbrzložiti metodologiju koja je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.

Za implementaciju aktivnosti definisanih godišnjim planonom rada Savjeta za 2016. godinu u ovom trenutku nije neophodno izdvajanje budžetskih sredstava. Ista će se definisati godišnjim Akcionim planom za 2017. godinu od strane institucija koje učestvuju u implementaciji pojedinačnih aktivnosti.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.

U kreiranju ovog dokumenta pored konsultacija sa 10 institucija javnog i privatnog sektora, obezbjeđena je eksterna konsultantska podrška od strane ETF-a, koji je pružio tehničku podršku prilikom izrade samog dokumenta. European Training Foundation-ETF, je institucija koja je odgovorna za razvoj ljudskih resursa u zemljama u razvoju kroz reforme u obrazovanju, promovisanje preduzetništva kao ključne kompetencije. Tokom 2015/2016 godine održano je ukupno 5 radionica koje su rezultirale izradom samog dokumenta.

7: Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

Direkcija za razvoj MSP će, u skladu sa nadležnostima koordinatora Savjeta za preduzetničko učenje, na godišnjem nivou pratiti ostvarivanje aktivnosti definisanih ovim aktom, kako bi se obezbijedila potpuna posvećenost svih ključnih činilaca na ostvarivanju definisanih ciljeva. Na tim osnovama bi se, po potrebi, predlagale i sprovodile korektivne mjere kako bi se na najefikasniji način obezbijedilo sprovođenje predmetne politike.

Indikatori za ostvarivanje ciljeva su naznačeni u svakoj aktivnosti u vidu ostvarenih rezultata (broj obuka, broj promotivnih kampanja, broj obučanih nastavnika, broj održanih okruglih stolova/konferencija, broj učesnika)

Datum i mjesto
29/08/2016, Podgorica

Direktor
Svetislav Domazetović